

کتابداران و متخصصان اطلاعاتی

تلاش معقولانه و خردمندانه برای توسعه حرفه و منزلت اجتماعی
آن

دوره آموزشی ویژه کتابداران دانشگاه علوم پزشکی مشهد، ۲۶ و ۲۹
تیرماه ۱۳۹۵

رحمت الله فتاحی

معلم علم اطلاعات و دانش شناسی

دانشگاه فردوسی مشهد

چند پرسش: مهمترین چالشهای جهان حرفه ای؟

- دیدگاه شما؟؟؟
- حرفه یعنی چه؟
- جهان امروز چه تفاوتهایی با جهان دو یا سه دهه پیش دارد؟
- با وجود توسعه اقتصادی، چرا بی اخلاقی و بداخلاقی حرفه ای افزایش یافته؟
- این وضعیت تحت تاثیر چه عواملی است؟
- چه راهها و رویکردهایی برای گسترش اخلاق حرفه ای وجود دارد؟

محتوای این دوره

- چرا اخلاق حرفه ای؟ هدفهای این دوره
- رویکرد اجرای دوره، و منابع خواندنی
- وضعیت کنونی اخلاق حرفه ای
- جایگاه، مفهوم و گستره اخلاق حرفه ای
- زمینه های مطرح شدن اخلاق حرفه ای
- مصداقهای مطرح شدن اخلاق حرفه ای
- واکنشهای اخلاقی در مسائل حرفه ای
- نقش شخصیت در رعایت یا عدم رعایت اخلاق حرفه ای
- الگوهای اخلاق حرفه ای و اخلاق مداری
- قواعد و منشور اخلاق حرفه ای
- راهها و رویکردهای توسعه اخلاق حرفه ای
- فرجام سخن

هدفهای این دوره

- هدف های کلی:

- تحول شناختی:

- کسب شناخت نسبت به مفهوم، گستره، زمینه ها و مصداقهای اخلاق حرفه ای

- تحول رفتاری:

- رعایت اصول و قواعد اخلاق حرفه ای در محیط کار و در ارتباط با مجموعه افراد و سازمان (کتابخانه و دانشگاه)

- بازنگری عمیق مبتنی بر معرفت اخلاقی در

- رفتارهای حرفه ای خود در سازمان و در جامعه

- تلاش برای ایجاد تقاضای مندرجات حرفه ای خود در

رویکرد اجرای این دوره

- چند پرسش بنیادی
 - ارائه محتوای آموزشی
 - مشارکت شرکت کنندگان در پیشبرد محتوای آموزشی
 - تمرینهای فردی و گروهی
 - تدوین منشور اخلاقی
 - پاسخ به برخی پرسشهای آموزشی
 - بررسی وب سایتهای اخلاق حرفه ای
 - بررسی پژوهشهای مرتبط با اخلاق حرفه ای
 - ضبط گفته ها و بحثهای این دوره برای نگارش یک کتاب
- کار بر دی

منابع اصلی برای خواندن

- اخلاق حرفه ای کتابداران و اطلاع رسانی/ تالیف و ترجمه انجمن کتابداری قم. ویراسته علیرضا اسفندیاری مقدم. تهران: نشر کتابدار، ۱۳۸۶.
- اخلاق حرفه ای در کتابداری/ عصمت صدری و شعبان طاهری. تهران: دانشگاه آزاد اسلامی، ۱۳۸۹.
- اخلاق حرفه ای در کتابداری و اطلاع رسانی/ احد فرامرز قراملکی، لعبت درخشانی، سعید رضایی شریف آبادی. تهران: انجمن کتابداری و اطلاع رسانی ایران؛ سمت، ۱۳۹۰.
- شرح ویژگیهای اخلاق حرفه ای کتابداران در آئینه اسلام/ حمیدرضا مرادزاده، علی پوراحمد و سارا اسدی. تهران: دبیزش، ۱۳۹۳.
- مقاله های علمی در مجلات
- سایتهای حرفه ای مرتبط و معتبر

Illinois Institute of Technology

[ABOUT](#) [ACADEMICS](#) [ADMISSION](#) [RESEARCH](#) [RESOURCES](#) [APPLY NOW](#) [SEARCH](#)

CENTER FOR THE STUDY OF ETHICS IN THE PROFESSIONS

[ABOUT](#) [RESEARCH](#) [TEACHING](#) [LIBRARY](#) [NEWS](#) [CONTACT US](#)

Professional Ethics

In the first section, we gave a brief definition of what is meant by professional ethics. In this section, we will briefly present some concepts and suggest some readings that take a look at the history of what is meant by a profession, some differing ways to think about professional ethics, and a brief analysis of what is meant by professional responsibility. We will then offer some preliminary thoughts on how to identify ethics issues in what you teach, and offer some beginning ideas of how to begin emphasizing these issues in the classroom. Finally we will go back to the "Catalyst B" case study that you read earlier, and look at it in conjunction with a code of ethics to see how your (or your students) concept of the case may change when looking at it from the point of view of a professional.

I. What is a Profession?

History

Search CSEP

« **CENTER FOR THE STUDY OF ETHICS IN THE PROFESSIONS**

- + ABOUT
- + RESEARCH
- + TEACHING
- + LIBRARY
- NEWS
- CONTACT US

association of professional ethics

association of professional ethics

association of professional **biology** ethics course

association of professional **chaplains** ethics

association of professional **fundraisers** code of ethics

association of professional **genealogists** code of ethics

american bar association **canons** of professional ethics

australian association of professional **and applied** ethics

american association of professional **landmen** code ethics

american psychological association **code** of professional ethics

professional association **code** of ethics

Advertising

Business

About

Privacy

Terms

Settings

Google Search

I'm Feeling Lucky

center for professional ethics

- center for **army** professional ethics
- center for **practical and** professional ethics
- center for professional ethics
- hoffberger** center for professional ethics
- texas** center for professional ethics
- national** center for professional ethics
- national** center for professional **and research** ethics
- center for **the study of** professional **military** ethics
- center for professional **military** ethics
- center for professional **and applied** ethics

Google Search I'm Feeling Lucky

Advertising Business About

Privacy Terms Settings

Inbox (14,421) - fattahirah... x Lis Administrative Database x اخلاق حرفه‌ای - انجمن ایرانی... x +

www.iranethics.ir/page.php?slect_pg_id=153&sid=1&slc_lang=fa Search

[English] [صفحه اصلی]

اخلاق حرفه‌ای : پژوهش اخلاقی در سلامت

| تاریخ ارسال: ۱۳۹۲/۱۲/۲۹ |

پژوهش اخلاقی در سلامت

تمام اعضای تیم درمانی از نتایج تحقیقات در حرفه‌ی خود استفاده می‌کنند. این تیم باید برای حفظ مهارت و صلاحیت خود، با تحقیقات رایج در زمینه‌ی فعالیت خود از طریق آموزش مداوم، مجلات علمی و همکاران آگاه همراه شوند. شایعترین روش تحقیق در حوزه سلامت فرایند کارآزمایی بالینی است، که دارای خدمات طبقه‌بندی شده‌ی مشخصی از مواد و تکنیک‌هاست. این فرایند با مطالعات آزمایشگاهی شروع میشود و با آزمایش روی حیوانات ادامه می‌یابد. اگر نتایج این قسمت امیدوارکننده بود، به دنبال آن چهار مرحله‌ی تحقیقات بالینی صورت می‌پذیرد:

مرحله‌ی اول تحقیق : معمولاً روی تعداد نسبتاً کمی از داوطلبین سالم انجام میشود که اغلب برای شرکت در تحقیق مبلغی دریافت کرده‌اند. در این مرحله پژوهشگران قصد تعیین میزان دوز مناسب دارو برای ایجاد پاسخ در بدن انسان، نحوه‌ی پردازش دارو توسط بدن و اثرات سمی و مضر احتمالی دارو را دارند.

مرحله‌ی دوم تحقیق : بر روی گروهی از بیماران به قصد درمان بیماری توسط دارو، انجام میشود و هدف آن تعیین هرگونه اثر سودمند دارو و یا عوارض جانبی مضر آن روی بیمار می‌باشد.

مرحله‌ی سوم تحقیق : یک کارآزمایی بالینی است، که در آن دارو به گروه بزرگی از بیماران داده میشود و اثر آن با داروی دیگری -اگر داروی دیگری برای شرایط تحقیق موجود باشد- و یا با پلاسیبو (دارونما) مقایسه میشود. تا جایی‌که ممکن باشد، این کارآزماییها باید "دوسویه کور" باشند یعنی نه افراد تحت آزمایش، نه محقق، هیچ‌یک نباید بدانند که چه

بخش‌های اصلی

- صفحه اصلی
- اصول اخلاقی انجمن
- آشنایی با انجمن
- بروشور انجمن
- عضویت در انجمن
- بانک اطلاعاتی اعضای انجمن
- اخبار رویدادها
- سخنرانی‌های انجمن
- گزارش سخنرانیهای انجمن
- خبرنامه‌ها
- فصلنامه علمی انجمن
- نشانی تارنمای فصلنامه اخلاق در علوم و فناوری
- بخش آموزش
- معرفی کتاب

5:35 PM 7/13/2016

اخلاق

- اخلاق به منزله یک گرایش انسانی
- اخلاق به منزله یک ارزش فردی و اجتماعی
- اخلاق به منزله یک فضیلت

• معما:

- اخلاق مداری / اخلاق گریزی / اخلاق ستیزی

چرا اخلاق حرفه ای؟

- دیدگاه شما؟؟
- چرا در این دوره آموزشی شرکت کرده اید؟
- آیا حاکمیت اخلاق حرفه ای تاثیری بر کتابخانه ها و کتابداران دارد؟
- اگر به اخلاق حرفه ای توجه نکنیم، اصلا اتفاقی می افتد؟
- چرا همه حرفه ها تلاش می کنند اصول اخلاق حرفه ای را حاکم کنند؟

چرا اخلاق حرفه ای (ادامه)

• توسعه هر حرفه علمی و انسجام آن نیازمند سه عنصر است:

۱. برنامه ای کلان برای توسعه

۲. انجمن های حرفه ای

۳. خط مشی اخلاقی

آیا این عناصر لازم و ملزوم یکدیگر نیستند؟

حرفه چیست؟

- جهان شاهد گسترش تخصص گرایی و حرفه مندی
- حرفه: مجموعه ای از افراد متخصص و نهادهای تخصصی که در یک زمینه مشترک به فعالیت مشغولند، اصول کاری، ارتباط ها و منافع مشترک دارند.
- مؤلفه های حرفه (فرامرز قراملکی، ۱۳۹۰):
 - دانش تخصصی
 - تجربه نظام مند
 - مهارت و توانایی
 - نگرش متمایز
 - مرام حرفه ای

حرفه چیست؟ (ادامه)

- به طور معمول هر حرفه ای از اصول و قواعد مشترکی که عامل تفاهم و تعامل میان آنهاست استفاده می کنند. در این فضا، هر نهاد یا فردی سهم مهمی در پشتیبانی از اصول و قواعد حاکم دارد.
- (Stuart Altmann, Chair, Ethics Committee, Animal Behavior Society.)

حرفه چیست؟ (ادامه)

- پزشکان یک حرفه را شکل می دهند، هدف مشترک و وظایف مشخص دارند اما قواعد اخلاقی مشخصی بر حرفه آنها حاکم است و همه باید به آن احترام گذارند.
- کتابداران نیز یک حرفه را تشکیل می دهند و مجموعه فعالیتهای گوناگونی برای تحقق هدفهایی خاص انجام می دهند اما قواعد اخلاقی حاکم بر شغل آنها، هویت آنها را شکل می دهد.
- هرگاه فردی عضو حرفه ای شد، به طور ضمنی خود را ملزم به رعایت اصول، استانداردها و اخلاق آن حرفه می داند. [Center for the Study of Ethics in the Professions](#)
- عدم اعتقاد به اصول و قواعد اخلاق حرفه ای، موجب خدشه دار شدن آن حرفه در سطح درونی (انسجام و سلامت) و بیرونی (جامعه) می شود.

آیا کتابداری یک حرفه است؟

آیا کتابداری و اطلاع رسانی از ویژگیهای اصلی يك حرفه برخوردار است یا نه.

۱. مجموعه اي از دانش تخصصي و مهارتھاي فني.
 ۲. آموزش و تجربه اي رسمي .
 ۳. نظامنامه اخلاقي يا استاندارد رفتاري
 ۴. تعهد به ارائه خدمات عمومي
 ۵. سازماني رسمي براي حمايت از حرفه اي شدن
 ۶. اعطاي جواز به دست اندکاران .
 ۷. مقررات شديد و استانداردهاي سطح بالاي صلاحيتها
 ۸. اطمینان از ادامه کار بخاطر دیگران. (مختاري معمار. ۱۳۷۶، ۱۴۷)
- (

حرفه ای یا حرفه مند کیست؟

- فردی است که:
- عضو یک حرفه شغلی تخصصی و مشخص است،
- سایر اعضای آن حرفه را همتایان/همکاران خود می داند،
- قضاوت های حرفه ای خود را بر مبنای اصول و استانداردهای آن حرفه مطرح می کند،
- رفتارهای خود (کنش و واکنش) در محیط کار و حرفه را برپایه توافق همگانی (قواعد یا منشور اخلاق حرفه ای) تنظیم می کند.

وضعیت کنونی اخلاق حرفه ای

- فروگاهی اخلاق فردی و اجتماعی
- جو نسبتاً ناسالم در بسیاری از سازمانها
- وجود تنش در سازمان
- وجود تعارض سازمانی/ فاصله عاطفی و اخلاقی میان کارکنان
- **پیامدها:**
- افزایش نارضایتی شغلی
- کاهش آرامش روانی
- کاهش بهره وری کارکنان (اتلاف انرژی و وقت کارکنان و مدیران)
- غفلت از عوامل موثر بر اخلاق حرفه ای در مدیریت سازمانی
- عدم وجود ضمانت اجرایی برای رعایت قواعد اخلاق حرفه ای

جایگاه، مفهوم، و گستره اخلاق حرفه ای

- تبیین اخلاق حرفه ای
- جهان بینی و تاثیر آن بر معرفت اخلاقی
- معرفت اخلاقی
- زیست اخلاقی در حرفه
- وابستگی های اخلاق حرفه ای

کارکردهای اخلاق حرفه ای

مشخص کردن نوع رفتارهای مورد پذیرش اعضای یک حرفه
گسترش استانداردهای کاری در محیط کار
ایجاد شاخص هایی برای خودارزیابی کارکنان
ایجاد چارچوبی برای رفتارها و مسئولیتهای حرفه ای
ایجاد وسیله ای برای هویت حرفه ای
نشانه ای برای بلوغ حرفه ای

(from the website of [Life Skills Coaches Association of BC](#))

تبیین اخلاق حرفه ای

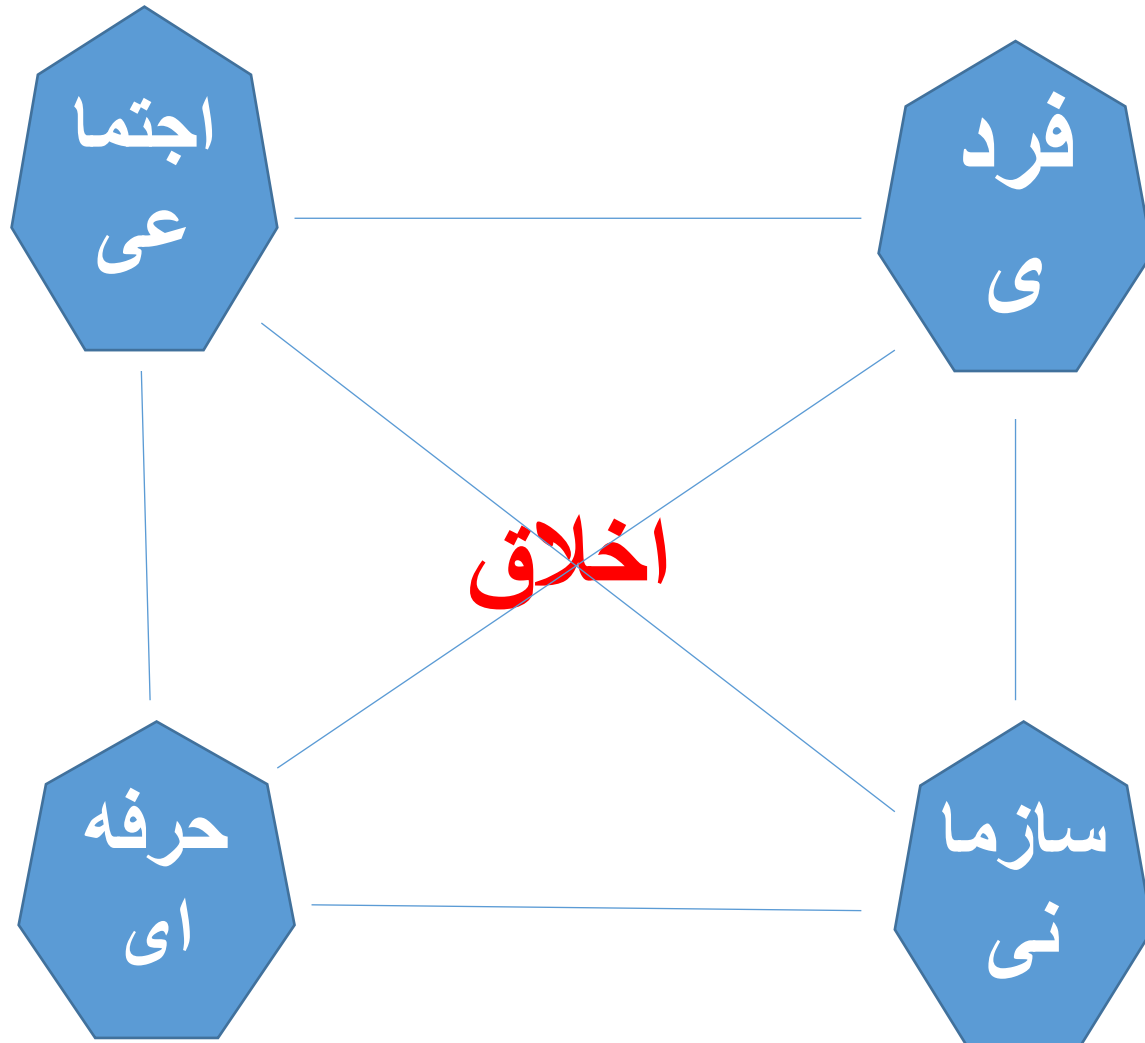
- قواعد فردی و سازمانی مبتنی بر ارزشهای اخلاقی که نگرش ها و رفتارها را در بطن یک حرفه خاص راهبری می کند.
- از این دیدگاه، اخلاق حرفه ای در رفتار افراد نمود پیدا می کند و مورد قضاوت قرار می گیرد.
- آنچه بر اخلاق حرفه ای تاثیرگذار است، جهان بینی ها، ارزشها، و اصول هدایتگر انسانهاست.
- همه این ها در **معرفت اخلاقی** تجلی می یابد، اینکه ما چه شناختی از اخلاق داریم و چه ارزشی برای آن قائلیم

تأثیر جهان بینی بر اخلاق حرفه ای

پیوستگی اخلاق حرفه ای با جهان بینی:

- جهان بینی
- فلسفه
- حکمت عملی
- اخلاق
- اخلاق فردی
- اخلاق اجتماعی:
- اخلاق حرفه ای
- اخلاق سازمانی
- اخلاق پژوهشی

گستره معرفت اخلاقی

عوامل مرتبط با هر یک از عناصر معرفت اخلاقی

- عوامل فرهنگی
- عوامل اجتماعی
- عوامل اقتصادی
- عوامل سیاسی
- عوامل مذهبی
-

وابستگی های اخلاق حرفه ای

اخلاق حرفه ای در بطن شبکه ای گسترده و در عین حال پیچیده از:

- جهان بینی ها،
 - فلسفه،
 - الگوهای شناختی،
 - ارتباط های فردی و سازمانی،
 - روابط اجتماعی،
 - نظام های اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، و اقتصادی
- شکل می گیرد و قابل تحلیل و تفسیر است.

مزایای توجه به اخلاق حرفه ای

- مزیت رقابتی در سازمان
- کمک به مدیریت منسجم
- نظام مند کردن گفتارها/رفتارها
- اثربخشی فرایندها/دستاوردها/خدمات
- افزایش تفاهم و همسویی
- ارتقای منزلت اجتماعی

نمود اخلاق حرفه ای در ارتباط ها

- در سطح سازمانی
 - ارتباط فرد با فرد (همتایان، مدیران)
 - ارتباط فرد با سازمان (به عنوان یک شخص حقوقی)
 - ارتباط فرد با خود
- در سطح حرفه
 - ارتباط فرد با فرد
 - ارتباط سازمان با سازمان
- در فرایندها/رخدادها
 - ارتباط
 - موضع گیری
 - واکنش

اخلاق مسئولیت آفرین است

گستره مسئولیتهای اخلاقی

- مسئولیت در قبال خود
- مسئولیت در قبال همکاران
- مسئولیت در قبال سازمان
- مسئولیت در قبال کاربران
- مسئولیت در قبال حرفه
- مسئولیت در قبال جامعه
- مسئولیت در قبال متخصصان سایر حرفه ها

زمینه های مطرح شدن اخلاق حرفه ای

- رقابت و برتری جویی
 - احترام به ارزشها و هنجارهای اجتماعی
 - رعایت انصاف و عدالت
 - تشویق و ترغیب
 - ابراز همدردی
 - نشان دادن شجاعت اخلاقی
 - اعتقاد به راستی و صداقت
 - وفاداری
- وظایف کاری
 - فردی
 - گروهی
 - سازمانی
 - رخدادهای
 - فردی
 - گروهی
 - سازمانی
 - حرفه ای
 - فرا حرفه ای

مصادقاتهای بروز اخلاق حرفه ای

- فرایندهای کاری
- آمار عملکرد
- ارتقاء، تشویق، تقدیر
- انتقال، ماموریت
- تغییر پست
- بازنشستگی، بیماری، مرگ
- شرکت در کارگاه های آموزشی
- برگزاری کارگاه های آموزشی
- شرکت در همایشها
- برگزاری همایشها
- انتشار کتاب، مقاله،
- تقلب، سوء استفاده، سرقت علمی
- عضویت در انجمنها
- بازندهای علمی و حرفه ای
- حرکت های حرفه ای
- راه اندازی گروه های مجازی، وبلاگها

واکنش ها و رفتارها (۱۸۰ درجه تفاوت!)

- تائید و همراهی / رد و عدم همراهی
- برخورد مثبت / برخورد منفی
- سعه صدر / عدم تحمل
- امانت در گفتار / غیبت و شایعه پراکنی
- رازداری / افشاگری
- تکریم شخصیت / تخریب شخصیت
- کمک به شخص / زیرآب زدن
- صداقت / اتهام و افترا
- رعایت حریم خصوصی / بی اعتنائی به آن
- مشارکت جویی / تک روی
- نقدپذیری / نقدناپذیری
- وظیفه گرایی / منفعت طلبی
- رعایت عدالت / تبعیض
- وفاداری و تعهد / عدم وفاداری